

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש
פרשת ניצבים-ויילך

הגיליון השבועי לכל יהודי 923

כ"ד באלול התשס"ד
(10.9.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

ברכה לשנה החדשה

לקראת השנה החדשה נוהגים לכתוב 'פדיון-נפש' לרבי מליובאוויטש ולבקש שנה טובה ומתוקה. ב'פדיון-נפש' כותבים את השם הפרטי המלא ושם האם ומציינים את המשאלות הדרושות. רצוי לקבל קודם-לכן החלטה טובה בענייני תורה ומצוות. לאחר מכן נהוג להניח את המכתב באחד מספריו של הרב, ולשגרו כדי להניחו על הציון הקדוש (מס' הפקס': 00-1-718-7234444).

מופע ייחודי לעולים

להקת הכליזמרים המפורסמת שמפעיל אגף העלייה של צעירי-חב"ד מציעה לציבור העולים החדשים והוותיקים מחבר-העמים שני מופעים ייחודיים, המשלבים תוכן יהודי עשיר ומוזיקה איכותית — "שנה טובה" לעשרת-ימי-תשובה ו"ושמחת בחגך" לימי סוכות ושמחת-תורה. טל' להזמנות: 03-9607588 שולוחה 130, או 054-4500133.

אות לילדים

הוועד לכתיבת ספר-התורה של ילדי ישראל מודיע כי בימים האלה עומד להסתיים ספר-התורה הרביעי. ספר-התורה הללו נכתבים על-פי קריאת הרבי מליובאוויטש, ואותיותיהם שייכות למאות-אלפי ילדי-ישראל ברחבי העולם. עד כה כבר הושלמו שלושה ספרי-תורה, והם שוכנים בירושלים העתיקה. עתה, כאמור, עומדת להסתיים כתיבת הספר הרביעי. מחירה של אות דולר אחד (כ-4.5 ש"ח), וכל ילד יולדה מקבלים לביתם תעודה נאה. אות בספר-התורה היא גם סגולה לשמירה והגנה. טל' 03-9607358.

זמני השבוע

יושלים ת"א	חיפה	באר-שבע	אילת	ניר-יוק					
6:16	6:31	6:22	6:33	6:29	6:55				
7:27	7:29	7:29	7:29	7:28	7:54				

פקי אבות: פרקים ה"ו

פקס': 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לחיות עם ניסים גלויים

הפינועים המחרידים שהתחוללו בארה"ב וברוסיה הם עדות לעומק השנאה ותאוות-הרצח של הארגונים האסלאמיים. בעקבות זאת אנחנו מתחילים להבין אילו ניסים קורים לנו

אינם מסוגלים, למשל, למנוע את ירי פצצות המרגמה ושיגור טילי הקסאם. ובכל-זאת, קרוב לחמשת-אלפים טילים נורו לעבר יישובי חבל עזה וצפון הנגב, ומספר הנפגעים עומד על יחידים. איך קורה נס כזה?

היינו עדים למצב דומה בימי מלחמת המפרץ. שלושים ותשעה טילי סקאד נורו מעיראק לעבר ישראל, ואפילו אדם אחד לא נהרג ישירות מהטילים. לעומת זאת, טיל בודד אחד ששוגר לעבר בסיס אמריקני בסעודיה קיפד את חייהם של קרוב למאה אמריקנים. איך מסבירים זאת?

יהיו שיאמרו: 'מזל'. ואנו נשאל: מיהו ה'מזל' המסתורי הזה? וכי יש ישות עליונה שנקראת 'מזל' והמושכת בחוטים כאן למטה? כשאומרים 'מזל' או 'נס' הכוונה היא ליד אלוקית, שמכוונת את האירועים. זו בדיוק ההתממשות של הפסוק "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל". על כך אנו מהללים את הקב"ה "שלא אחד בלבד עמד עלינו לכולתנו... והקב"ה מצילנו מידם".

למרבה הצער, לא תמיד אנו זוכים לניסים. לעיתים אנו סופגים מכות כואבות. אבל מכיוון שבעולמנו הכול יחסי, הרי חיינו עודם נס כביר שעליו עלינו להודות לקב"ה בכל יום ויום.

הזמן לבקש

חיינו מתנהלים אפוא בשני צירים מקבילים. מצד אחד האפיק הטבעי, שבו תופסים החסברים ההגיוניים. זה האפיק שבו אנו נאבקים בטרור באמצעים טבעיים — הגנתיים והתקפיים. ודאי שחובה לנקוט את כל האמצעים הללו ולא לסמוך על הנס. זה רצון הבורא, שהאדם יפעיל את הכלים העומדים לרשותו ויעשה את כל התלוי בו בדרך הטבע. ומצד שני, ההצלחה או אי-ההצלחה נקבעת במישור אחר לגמרי — במישור האלוקי, העל-טבעי.

ימי הסליחות והימים הנוראים הם הזמן לחזק את הציר הזה. לבקש את הברכה האלוקית. להתחנן לקב"ה ש"יפר עצת אויבינו" ושיחמול "על עוללינו וטפנו". ובע"ה נזכה לשנה טובה.

בראש-השנה ימלאו ארבע שנים לעימות המתמשך מול הטרור הערבי. ארבע שנים קשות, שבהן איבדנו קרבנות רבים. ארבע שנים שבהן לא היה יום אחד בלא עשרות התרעות על פיגועים. ארבע שנים שבהן לא פסקו אויבינו מלתכנן וליזום מעשי רצח וחבלה, שמקצתם הצליחו, למרבה הצער, לצאת אל הפועל ולגדוע חיים.

אבל מצד שני אלה היו ארבע שנים של ניסים גדולים, שאיננו יכולים לשער את עוצמתם. אמנם כל קרבן הוא עולם מלא, וכל בית שנהרס הוא אבדה שאינה חוזרת, ובכל-זאת עלינו להכיר בניסים הגדולים שהקב"ה עושה עמנו בכל יום ויום. אילו חסו-שלום היו אויבינו מצליחים לבצע אפילו מעט ממוזימותיהם, הייתה מציאות חיינו מזויעה לבלי-הכר.

מיהו ה"מזל"?

כדי לקבל מושג-מה על עוצמת הניסים והחסדים שמתחוללים לנו די לראות את המפלצתיות של הפיגועים שהתחוללו ברחבי העולם בשנים האחרונות. הזוועה שאירעה בשבוע שעבר ברוסיה ממחישה לנו את רצחנותן של חיות-האדם הללו. סדרת פיגועי-הענק בארה"ב לפני שלוש שנים היא העדות לעומק השנאה ותאוות-הרצח של הארגונים האסלאמיים, שעוד מעיזים לשאת את שם הקב"ה בבואם לבצע פשעים אימים כאלה.

ברור לכל בר-דעת שכלל שתגדל שנאתם של הארגונים הללו למערב או לרוסיה, עדיין אין היא אלא צל-צלה של המשטמה לעם-ישראל. אין שום ספק שהם שואפים ללא הרף לבצע כאן פיגועים ומעשי רצח מזוועים לא-פחות, וגם מנסים להגשים את שאיפותיהם אלה מדי יום ביומו. מה מונע מהם להפיק את זממם? מדוע רוב יוזמות הרצח הללו נכשלות?

האם עובדה זו נזקפת למאמצי כוחות הביטחון בלבד? גם אנשי הביטחון העוסקים במלאכה הקשה לא יטענו כך. גם להם ברור, שאין בידם לסגור הרמטית את נתיבי הפיגועים. גם הם

לא להפריד בין ה'ספר' לבין 'התורה'

ועוד אמרו: "הווי זהיר במצווה קלה כבחמורה".

התבטלות לקב"ה

אבל אם חלילה מתחיל יהודי לעשות הבדלים בין דברי התורה ולומר "שמועה זו נאה וזו וכו'", הרי עבירה גוררת עבירה, והוא עלול להגיע למצב שהוא מפריד בין התורה שבכתב לתורה שבעל-פה; התורה שבכתב היא בעיניו עיקר והתורה שבעל-פה – טפל.

צריכים אפוא לזכור, שהפרדה כזאת בין ה"ספר" לבין "התורה" מביאה את הפך הברכה, כפי שמפורט בפסוקי התוכחה. יהודי צריך לבטל את רצונו לרצון ה', עד שאין בעיניו שום הבדל בין מה שכתוב "בספר" לבין דברים שנאמרו בעל-פה, ואפילו מה ש"תלמיד ותיק עתיד לחדש" – הכול בעיניו תורה אחת, תורתו של הקב"ה. גישה זו היא ההכנה הראויה לקראת ראש-השנה, ועל-ידי כך זוכים בדין ונעשית כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיים וברוחניים.

(לקוטי שיחות כרך יד, עמ' 108)

הוא על ה'תורה', והיא לשון נקבה ("הזאת").

הבדל זה עולה גם מעיון בטעמי המקרא. בפרשה הקודמת קובעים טעמי המקרא שיש לקרוא כך: "בספר, התורה הזאת" – הפסק בין "בספר" לבין "התורה הזאת". לעומת זאת, בפרשתנו "ספר התורה" נקרא כיחידה אחת, ולכן ההתייחסות אליו היא בלשון זכר ("הזה").

אין הבדל

בנקודה זו טמון רמז עמוק. "ספר" מייצג את התורה שבכתב, הכתובה בספר. "התורה" מייצגת את התורה שבעל-פה. יהודי נדרש להתייחס לתורה כולה כאל יחידה אחת, ובלא שיהיה בעיניו הבדל בין דברים שנאמרו בתורה שבכתב לדברים שנאמרו בתורה שבעל-פה.

גם במצוות התורה צריך שלא יהיה בעיניו הבדל בין מצוות שכליות ומצוות על-שכליות ובין מצוות 'קלות' ל'חמורות'. כך אמרו חז"ל: "אל תהא יושב ושוקל מצוותיה של תורה".

כ אשר הקב"ה כורת ברית עם בני-ישראל, ערב כניסתם לארץ, הוא מזהיר אותם לשמור את דברי התורה ומצוותיה, ושלא לסור חלילה מדרך התורה. בהמשך נאמר, שאם יש בתוך העם מי שלבבו פונה מהקב"ה לעבוד עבודה זרה, כי-אז "והבדילו ה' לרעה... ככל אלות הברית הכתובה בספר התורה הזה".

גם בפרשה הקודמת מופיע אזכור של "ספר התורה", כחלק מפסוקי התוכחה. הקב"ה מזהיר, שאם יסור עם-ישראל מדרך התורה הוא ייענש ב"כל חולי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת".

היכן הפסיק

השוואה קלה בין שני הפסוקים מראה הבדל בולט: בפרשתנו נאמר "בספר התורה הזה", ואילו בפרשה הקודמת נאמר "בספר התורה הזאת". מפרש רש"י, שהבדל לשוני זה נובע מכך שבפרשתנו הדגש הוא על ה'ספר', וספר הוא לשון זכר ("הזה"), ואילו בפרשה הקודמת הדגש

מן המעייין

נושא השבוע: תשובה

אמרת השבוע

כי קרוב אליך הדבר

אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום-דובער) מליובאוויטש נכנס בנעוריו אל אביו, אדמו"ר המהר"ש (רבי שמואל), ושאל איך אפשר להגיע לדרגה מסויימת בעבודת ה'. השיב לו אביו: "על-ידי התבוננות בהעמקת הדעת".

שאל הרש"ב: "הלוא קשה מאוד להבין עניינים נעלים כל-כך?".

נענה המהר"ש: "אם הדבר נוגע בנפש – מבינים ומשיגים זאת. הראיה לדבר היא מכך שבגמרא מופיעות טענות קשות ומסובכות שיכולים לטעון נשים פשוטות או עמי-הארץ. והלוא זה דבר פלא – אלה סברות גאוניות שתנאים ואמוראים מתפלפלים בהן, ואין יעלה על דעת הנשים הפשוטות ועמי-הארץ לטעון כך? אלא שכאשר הדבר נוגע מאוד לאדם – גם קטני-הדעת ממציינים סברות עמוקות".

תחילה רחמים בעיני הגויים

"ושב ה' אלוקיך את שבותך וריחמך ושב וקיבצך מכל העמים" (דברים לג). למה נאמר פעמיים "ושב"? לפי שבתחילה ייתן ה' את עמו לחן ולחסד בעיני העמים אשר הם שרויים בתוכם ויקלו מעליהם את עול הגלות, ואחר-כך תהיה גאולה שלמה.

(דרשות הר"ן)

מבקשים סיוע

"ושב ה' אלוקיך את שבותך". זהו שאמר דוד (תהילים קכד): "שובה ה' את שבותנו". כלומר, אנו אומרים לקב"ה שאין לנו הכוח לעשות את התשובה המוטלת עלינו, ואנו מבקשים שהוא יעזור לנו לעשות תשובה.

(רבי יחיאל-מאיר ממגלניצה)

מבחן התשובה

בעל-תשובה יבחן את עצמו אם הוא מתנהג עם הזולת במידת הרחמים. תשובה אמיתית מביאה לידי הנהגה במידת הרחמים, כדברי הכתוב: "ושב ה' אלוקיך את שבותך וריחמך".

(רבי שמלקה מניקלשבורג)

תשובה – עד היכן

"ושבת עד ה' אלוקיך" (דברים לב). עבודת התשובה צריכה להיות עד אשר "הווי" שהוא למעלה מהטבע יהיה "אלוקיך" – יחדור לפנימיותך.

(המגיד ממזריטש)

כרייה חדשה

אדם החוזר בתשובה, אף שקודם-לכן חטא והשחית את דרכו, הרי על-ידי התשובה הוא נעשה ככרייה חדשה. כמו שמכניסים נר דולק למקום חשוך, שהחושך נגזר כאילו לא היה שם כלל.

(הבעל-שם-טוב)

שלבי התשובה

מי שרוצה לשוב בתשובה צריך קודם-כול לברוח מהחטאים ומהדברים הגורמים לו לחטוא, ועליו להתאמן לעבוד את ה' במידות האהבה והיראה. רק לאחר זמן, כשירגיש שתיקן את מידותיו, ישתדל לתקן את הפגם שהותירו חטאיו.

(המגיד מקוזניץ)

זזה שער השמים

שעת בוקר מוקדמת. בחוץ שוררת צינת סתיו ירושלמית. פה ושם חורקות דלתות על ציריהן ומשכימים קום כמו חומקים בעדן, מזדרזים לתפילת שחרית.

במורד הסמטה נראית דמותו של ר' חיים-לייב אוירבך. אף-על-פי שהוא עדיין אברך צעיר וטרם מלאו לו עשרים שנה, הכול מכירים באישיותו המיוחדת ובגדולתו בתורה. צועד הוא צעדים מהירים. הנה מולו, במעלה הסמטה, מופיע המקובל הירושלמי ר' שמעון הורביץ (לידר).

פוסעים הם איש לקראת רעהו, מביטים זה בפני זה, בוחנים בהשתאות האחד את חברו ותוהים בליבם פנימה — האומנם?! האומנם?! כן!...

לאחר מכן מסתודדים השניים קצרות. תנועות ידיהם הנמרצות מסגירות התרגשות וסערות-נפש. לפתע מסתובב ר' חיים-לייב לאחוריו, אווזו בזרועו של ר' שמעון ויחידו הם צועדים לעבר ביתו של ר' חיים-לייב.

כאמור, ר' חיים-לייב גדול בתורה הוא. נוסף על כך הוא גם איש חכם, נואם בחסד עליון ובעל קסם אישי רב. פעמים רבות נקרא להכריע בשאלות סבוכות שהתעוררו בבתי-הדין בירושלים. בלמדנותו ובחכמתו המיוחדת ידע למצוא פתרון ומוצא לכל סבך ובעיה.

ייחוסו המשפחתי של ר' חיים-לייב אף הוא נכבד במיוחד. הוא נמנה עם צאצאיו של בעל 'תולדות יעקב יוסף' — מגדולי תלמידי הבעש"ט. אביו היה הצדיק רבי אברהם-דובער אוירבך, שהיה אדמו"ר ורב בצ'רנוביל'.

הוא-עצמו כבר נולד בארץ-ישראל. לימים חיבר את הספר 'חכם לב', על חלק אבן-העזר בשולחן-ערוך, והקים את בית-הכנסת החסידי בשכונת שערי-חסד בירושלים — 'קהל חסידים'. בין הבולטים שבצאצאיו — בנו, פוסק ההלכה הנערץ, הגאון ר' שלמה-זלמן אוירבך, חתנו הגאון ר' שמחה-בונם לייזרון (מראשי ישיבת שפת-אמת, שנפטר צעיר לימים) והגאון ר' שלום שבדרון.

סליחות! סליחות!

כ"ק אדמו"ר הרי"צ מתאר באחת משיחותיו תיאור ציורי ומפורט של אוירת אלול בעיירה ליובאוויטש. פרק נכבד הוא מקדיש (לקוטי דיבורים חלק א, עמ' 232) לתיאור אוירת ימי הסליחות:

"הימים שחולפים מקרבים אותנו יותר ויותר לשבת סליחות. בכוונת לב מיוחדת היו שומעים את מאמר החסידות של הרבי בליל שבת זו. ליל השבת הזה התאפיין בשינה מועטת מן הרגיל. המיטה עצמה הייתה כאילו דוחפת ורומזת לקום מוקדם יותר. הייתה חסרה מנוחת-הנפש הדרושה לשינה עמוקה, ולכן היו החסידים מוצאים עצמם במקווה עוד לפני שהאיר היום. בכניסה למקווה נוכחת כי הרבה כבר הקדימו אותך. הכול ממחרים ומכולם מוקרנת התחושה כי שבת זו שונה משבתות כל השנה. השבת היא שבת סליחות.

"בראש דופקים ומתערבבים רעיונות ומחשבות. לנגד העיניים חולפת לה הצעקה המסעירה 'לך ה' הצדקה', ויותר מזה התחושה החדה כי 'ולנו בושת הפנים'. בלב נשבר טובלים במים, מתוך ניסיון כן לבחון אם אמנם זו טבילת תשובה אמיתית, בחרטה על העבר ובקבלה על להבא, או שחש-ושלום אין זו אלא טבילה בבחינת 'טובל ושרץ בידו'.

שבת שונה מהרגיל

"בדרך חזרה מן הטבילה חולפים על-פני ה'שטיבלאך' ובתי-המדרש השונים שבעיירה, וקול התהילים הבוקע מהם שונה היום ומיוחד במינו. כל ימות השנה היו יהודים פשוטים משכימים לאמירת תהילים, ובשבתות אף יצטרפו אליהם הסוחרים והרוכלים ביישובים ובכפרים. ובכל-זאת, גם בקרב אומרי התהילים הקבועים הייתה שבת זו שונה מן הרגיל. זו שבת שבה תשומת-ליבו של אדם נתונה למתרחש בליבו פנימה. באמירת התהילים שלהם שמעת נימה פנימית, שניזונה מן האווירה החסידית השורה על העיירה.

"בבית-המדרש של הרבי החלה חזרה על מאמר החסידות מליל אמש, חזרה שהתמשכה כמה שעות. בדרך-כלל נכנסו גם אל חדרו הקדוש של הרבי לחזרה נוספת, שנערכה לפניו, תוך שהרבי מאזין ומתקן את החוזרים פה ושם. לאחר מכן יוצאים שוב לחזרה שלישית בין החסידים, ורק לאחר מכן החלה תפילת שחרית. כשהגיעו לסעודת השבת כבר הייתה השעה שלוש אחר-הצהריים.

"סעודת שבת על שולחנו של כ"ק אבי-מורי (אדמו"ר הרש"ב) הייתה גם היא שונה מכל סעודת שבת-קודש של כל השנה. היא הייתה הרבה יותר קצרה. בכלל, בליובאוויטש לא ארכו הסעודות זמן רב, אלא-אם-כן נזדמן לפעמים שהתוועדו בסיפור מעשה או בחזרת אמרה חסידית.

"סעודות שבת בליובאוויטש היה להן סדר מסודר, ובכלל היה לליובאוויטש סדר בכל דבר, מתוך קביעות מוגבלת בהגבלות של זמן ומקום. בשבת סליחות הסעודה הייתה בקיצור, משום שבכל דבר הורגש ריח הימים הנוראים."

ניגון בימי הסליחות

הבעש"ט מסביר (כתרו שם טוב בהוספות סי' יג) את ייחודם של ימי הסליחות לעומת חודש אלול כולו: "ההכנה דחודש אלול היא הכנה כללית, וצריכה להיות גם הכנה פרטית, שההכנה הפרטית לעבודה דראש-השנה היא בימי הסליחות, בבקשת רחמים ותחנונים, עבדים המתחננים אל אדונם בבקשת סליחה, בהבנת האמת של 'לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים'."

חסידים נזהרו שלא לשיר את ניגונו המיוחד של רבנו הזקן, ניגון ד' בבות, אלא בזמנים מיוחדים. כ"ק אדמו"ר הצמח-צדק אמר שאת הניגון הזה "אין מנגנים אלא בזמנים ידועים, כגון בחודש אלול ובימי הסליחות המעוררים לתשובה" (ספר השיחות תש"א, עמ' 85-86).

איש של שלום ואחוה הוא ר' חיים-לייב, ונמנה עם באי-ביתם של כל גדולי ירושלים. בברית-המילה של אחד מבניו שימש רבי חיים-יוסף זוננפלד המוהל, בעוד הרב קוק היה הסנדק. כשהגיע אדמו"ר הרי"צ לליובאוויטש לביקור בארץ-הקודש,

היה ר' חיים-לייב — לצד עמיתו הנ"ל, המקובל ר' שמעון הורביץ — ממקבלי פניו בתחנת הרכבת.

סיפורנו, שמקצתו תוארה לעיל, מתרחש בשנת תרס"ו. בשעת לילה מאוחרת, לאחר יום ארוך ומתיש

של יגיעה גדולה בתורה, עולה ר' חיים-לייב על משכבו. בשנתו הוא חולם חלום, שבו נגלים אליו שני צדיקים מדורות קדומים. פניהם זוהרות בזוהר עילאי. אחד הצדיקים פונה אליו והוא מרhib עוז לשאול אותו לזהותו. הצדיק משיב לו. מיד לאחר מכן מזרזו הצדיק לייסד בעיר-הקודש בית-מדרש ללימוד תורת הנסתר. "זוהר הקדוש נאמר כי על-ידי גילוי חכמת הנסתר יצאו בני-ישראל מהגלות", אומר לו הצדיק.

ר' חיים-לייב נפעם (בשנתו). אמנם הוא נוהג להציץ מדי פעם בפעם בספרי קבלה, אך אין הוא 'מקובל' במלוא מובן המילה. הצדיק הנוסף שנגלה אליו בחלום, כמו קורא את מחשבותיו, מוסיף: "אל דאגה, פנה מחר בבוקר אל המקובל ר' שמעון הורביץ ויחידו הקימו את בית-המדרש".

ר' חיים-לייב מקיץ מחלומו, נרגש. הוא אינו מצליח להירדם עוד. עם אור ראשון הוא אומר את ברכות-השחר בכונה גדולה ויוצא לפגוש את המקובל. בין השניים אין היכרות אישית, אולם ר' חיים-לייב מכירו בפניו ואף שמע עליו גדולות ונצורות.

ואז, בדרכו אל בית המקובל בא זה מולו. רק אז מתברר לר' חיים-לייב כי אותם שני צדיקים שנראו לו בחלום הופיעו גם בשנתו של ר' שמעון. את הדברים שאמרו לו, אמרו גם למקובל. הם האיצו בו להקים בית-מדרש ללימוד תורת הנסתר עם... ר' חיים-לייב.

אין להתפלא אפוא על התרגשותם הגדולה של השניים. אם היה קודם-לכן מקום להטיל ספק באמיתות דברי החלום — הרי עתה הוסרו הספקות לגמרי. בהגיעם לביתו של ר' חיים-לייב הציבו השניים על השולחן בקבוק י"ש ואמרו "לחיים" זה לזה ולבית-המדרש שזה עתה הוחלט לייסדו.

כך קם והיה בית-המדרש למקובלים — 'שער השמים'. בית-מדרש זה העניק תנופה מחודשת ללימוד תורת הנסתר בירושלים, במיוחד בקרב האשכנזים שקודם לכן מיעטו לעסוק בה. ר' חיים-לייב אוירבך — שבמרוצת הזמן התפרסם גם כמקובל וכמי שעבודת ה' שלו הייתה במסירות-נפש בלתי-רגילה — נפטר לפני חמישים שנה בדיוק, בכ"ז באולול תשי"ד.

תודתנו לשולח הסיפור — נינו של בעל המעשה)

מזוזה גבוהה במיוחד מחפשת שער מתאים

(אז לניגוד). אברהם למד בבית-ספר לאמנות, ואחר-כך בפקולטה לאדריכלות וציור באוניברסיטה.

בסוף שנות העשרה שלו הגיחה הפרסטריוקה, שציינה את קץ רדיפת היהדות ברוסיה. באותה תקופה ניעורה בלבו סקרנות להכיר את יהדותו. את התשובות לשאלותיו קיבל בישיבת חב"ד בעיר.

משהו למען העם

בשנת תש"נ עלה עם משפחתו לארץ. אברהם היה נחוש להקדיש זמן ללימודים בישיבה. כשמונה שנים למד תורה, לצד כתיבת סת"ם, בישיבת 'שבות עמי' בירושלים. בשנים האחרונות הוא משלב כתיבת סת"ם עם אמנות יהודית בסגנונו הייחודי.

בהכללת המזוזה הענקית בספר-השיאים חש אברהם כי עשה "משהו חשוב למען העם היהודי". הוא משוכנע שהפרסום בספר יגרום קידוש ה' ומקווה שבזכותו אף יתווספו מזוזות על פתחיהם של בתים יהודיים רבים בעולם. כעת הוא מחפש למזוזה הגבוהה במיוחד פתח מתאים, שיהיה גדול דיו לקובעה בו.

ברשבסקי ומוזות-הענק שנכנסה לספר השיאים

סיפורו האישי של אברהם אולי לא ייכנס לספר-השיאים, אך גם הוא בהחלט מיוחד. הוא נולד בעיר קורוסטן שבצפון אוקראינה, לא-הרחוק מברדיצ'ב ומווילנדניק. "האזור שלנו נחשב חסידי", אומר אברהם. "פעם בשנה הייתה נהירה גדולה של יהודים מכל הסיביה לקברו של הצדיק הנודע רבי ישראל-דב-בער מווילנדניק (מחבר הספר 'שארית-ישראל')".

לימודי אמנות

הוריו – האב מהנדס והאם מורה – התקרבו באחרונה למסורת ישראל ("הסבים משני הצדדים היו מסורתיים, והוריהם, שאותם לא הכרתי, היו דתיים ממש"). בהמשך עברה המשפחה לפטרבורג

י שיעיין במהדורה הקרובה של ספר-השיאים של גינס ימצא הפתעה קטנה (בעצם גדולה למדי). אם עד עתה הורגלו לראות שם את האיש השמן בעולם, את הפיצה הגדולה בתבל, או את בעל השיער הארוך ביותר – מעתה יוכלו לראות גם, להבדיל אלף-אלפי הבדלות, את המזוזה הכשרה הגדולה ביותר בהיסטוריה. גודל הקלף שעליו נכתבה המזוזה הוא שבעים ושישה על תשעים וארבעה ס"מ. אורך בית-המזוזה – מטר ועשרה. גובהה של אות רגילה – שני ס"מ. השיא החדש לא התאים לשום קטגוריה קיימת בספר ועל-כן החליטה המערכת להמציא מדור חדש – "המזוזה הגדולה בעולם".

מאחורי השיא הזה עומד **אברהם ברשבסקי** (33) מירושלים, סופר סת"ם ואמן יודאיקה ייחודי, המשלב כתיבה אשורית עם איורים ועיטורים אמנותיים, בתוספת אפליקציות של עלים מרדדי זהב טהור. בטוודיו שלו אפשר לראות שטר-כתובה, מגילות, פרקי תהילים נבחרים וכיצא אלה – כתובים ומעוטרים באורח מעורר התפעלות.

שנה של תכנון

מה פתאום מזוזה? "רציתי לעשות משהו מיוחד שיבטא את יופיו של הכתב היהודי ושיזכה בהכרה עולמית", אומר אברהם. "בחרתי במזוזה, כי היא מסמלת את הבית היהודי. שנה שלמה תכננתי זאת ולפני כשבוע זכייתי בתעודה ממערכת ספר-השיאים. תחילה היה צריך להסביר להם מהי מזוזה. אחר-כך הם חקרו את העניין לעומק". בין השאר הם נדרשו לחוות-דעתו המקצועית של מכון 'אות' בירושלים שמנהלו, הרב יצחק שטיינר, ליווה את תהליך כתיבת המזוזה, כדי להבטיח שזו אכן תהיה כשרה למהדרין.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

"עירוב תבשילין"

שאלה: האם יש הלכות מיוחדות כשראש-השנה חל בימים חמישי ושישי, ערב שבת-קודש?

תשובה: השאלה שקביעות זו מעוררת היא בעניין ביטול ועשיית מלאכות אחרות בחג לצורך השבת. כידוע, מותר לבשל ולהכין אוכל בחג לצורך החג, אבל לא לצורך יום אחר, אפילו הוא שבת.

על-כן תיקנו חז"ל את התקנה הנקראת 'עירוב תבשילין', שעיקרה הכנת תבשיל מיוחד מערב החג לצורך השבת, שעל-ידי כך מותר להוסיף לבשל, להדליק נרות וכו' גם בחג לצורך השבת, ועל-ידי כך גם ידאגו להכין מנה יפה לשבת.

וכך עושים זאת:

מכינים בערב החג תבשיל (כגון בשר או דג) בגודל 'כזית' (נפח 27 סמ"ק לפחות), וכן חלה או לחמנייה. מניחים אותם בצד, ומברכים: "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם

אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על מצות עירוב", ומוסיפים: "בעירוב הזה יהיה מותר לנו לאפות ולבשל ולהטמין ולהדליק נר ולתקן ולעשות כל צרכינו מיום-טוב לשבת". את הלחם והתבשיל יש לשמור במקור לפחות עד שמסיימים את כל ההכנות לשבת שנעשות בחג.

רב העיר או הקהילה נוהג לזכות את 'עירוב' (באמצעות אדם אחר) לכל מי ששכחו לעשות 'עירוב' (ולמנהג חב"ד כל העושה 'עירוב' מכוון לזכות את בני העיר), אבל זה מעיל רק למי ששכח או לא ידע. מי שידע וזכר, אלא שהתעצל וסמך על עירובו של הרב, עליו לשאול רב מוסמך כיצד לנהוג (לדעת שולחן-ערוך אדמו"ר הזקן אינו יכול לסמך על עירוב זה, ויש מקילים).

חשוב לדעת, שה'עירוב' מאפשר לעשות רק מלאכות שאפשר, אם רוצים, ליהנות מהן בחג עצמו, אבל אין הוא מתיר להתחיל ביטול בערב שבת בסוף היום.

מקורות: שו"ע, נוי"כ ושו"ע אדמו"ר הזקן סימן תקנ, תקכז (וראה בשו"ע סי' ז ומשנ"ב, ובשו"ע אדמו"ר הזקן סי' ז, ובקו"א להלי' שחיטה שלו סי' א סי' ה).

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי
ביטוח דירות
 בתנאים ביוחדיים (כו השלופים)
וגם ביטוח משכנתא הזול ביותר.
 חסכון ענק של רבבה יותר לעומת הבנק.
 כל הטיפול מול הבנק עלינו!
מאמינים בביטוח כהלכה
1800-39-33-39

חדש!
המתנה המושלמת לילדים!
בגן של דודו - בכיכובו של דודו פישר
 עולם מלא אמונה, ערכים ותוכן, בהפקה מוסיקלית צבעונית ומרהיבה!
חדש!

לרגל יציאת בגן של דודו 6
 הקלטת השישית בסדרה האהובה והאיכותית, מבצע מיוחד על כל קלטות הסידרה!
 לפרטים טל: 1-700-704-120
 ניתן להשיג בקלטות וידאו, D.V.D, תקליטורי וקלטות שמע ו C.D.R לצפייה במחשב

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם ייראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המוכרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): "יודאיקה", 1-700-704120

